
DALING VERBRUIK GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN

Jakob Jager

In 1999 bedroeg het verbruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in de agrarische sector ongeveer 12 miljoen kilogram actieve stof. Ruim 43% werd gebruikt voor schimmelbestrijding en 32% voor onkruidbestrijding. Grondontsmetting en met name insecticiden maken de laatste jaren slechts een gering deel uit van het totaal verbruik. De raming voor 2000 wijst erop dat het totale verbruik wederom iets is afgenomen, ondanks dat vaker moest worden gespoten tegen de aardappelziekte *Phytophthora*. Vanaf 1998 tekent zich daarmee weer een daling in het verbruik af, nadat in de jaren daarvoor hooguit sprake was van een stagnatie. Vooral het verbruik van grondontsmettingsmiddelen is over de gehele periode gezien fors afgenomen. De in het Meerjarenplan Gewasbescherming (MJPG) vastgelegde taakstellingen voor 2000 zijn alleen gehaald voor de grondontsmettingsmiddelen en, zij het nipt, voor de middelen tegen insecten. Voor de andere categorieën en voor het totaal is de taakstelling niet gehaald (tabel 1).

Op akkerbouwbedrijven nam de totale hoeveelheid werkzame stof gemiddeld af van bijna 24 kg per hectare in 1990 tot ruim 8 kg in 1999. De grootste daling van het verbruik vond in de begin negentiger jaren plaats. Opvallend is dat ondanks het kleinere verbruik, de kosten van gewasbeschermingsmiddelen per hectare in de jaren negentig niet zijn afgenomen. Door een sanering van het middelenpakket heeft een verschuiving plaatsgevonden naar nieuwe, duurdere middelen.

Wordt gekeken naar de ontwikkeling bij de afzonderlijke akkerbouwgewassen, dan blijkt dat alleen bij de zaaiuien het verbruik in 1999 hoger is dan in 1990. Dit wordt vooral veroorzaakt door een grotere inzet van fungiciden. Het verbruik in de teelt van zetmeelaardappelen is het meest afgenomen, vooral door de sterke daling van het nematicidenverbruik. Ook bij de poot- en consumptieaardappelen is het nematicidenverbruik en het totale verbruik fors gedaald.

Meer informatie:

PR 1-01 '*Landbouw-Economisch Bericht 2001*'

Tabel 1 Verbruik en taakstelling van gewasbeschermingsmiddelen in de land- en tuinbouw (miljoen kg actieve stof)

	Verbruik				Taakstelling 2000
	1984- 1988	1993	1999	2000 (r)	
Grondontsmetting	10,25	2,59	1,47	1,40	3,28
Onkruidbestrijding	4,60	3,44	3,87	3,50	2,53
Schimmelbestrijding	4,45	4,61	5,20	4,93	2,85
Insectenbestrijding	0,69	0,55	0,41	0,29	0,44
Overige	1,31	2,05	1,05	1,26	0,86
Totaal	21,3	13,25	11,99	11,38	10,65

Bron: LEI, CBS en PD.

Tabel 2 Ontwikkeling (%) van het verbruik van gewasbeschermingsmiddelen (kg werkzame stof) tussen 1990 en 1999

Gewas	Totaal	Insec- ticipiden	Fungi- ciden	Herbi- ciden	Nema- ticipiden
Zetmeelaardappelen	-89	-100	-32	-53	-99
Pootaardappelen klei	-60	-70	-24	-75	-89
Suikerbieten	-55	-80	.	-11	-100
Consumptieaardappelen klei	-53	-33	-2	0	-98
Zaaiuien	+35	-75	+97	-1	.

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.